

Yoğun Bakımda Çok Yaşlı Hasta

Pelin ÜNSAL¹

| Giriş

Hem dünyada hem de ülkemizde 65 yaş üstündeki nüfus giderek artmaktadır. Dünyada yaşlı nüfusun oranı 2021 yılında %9,6'iken, Türkiye'de bu oran %9,7'dir (1). Yaşlı nüfusun artmasıyla birlikte yoğun bakımlarda takip edilen hastaların ortanca yaşları da artmaktadır ve yoğun bakımlardaki çoğu hasta 65 yaş üstündedir. Çok yaşlı hasta olarak değerlendirilen 80 yaşın üzerindeki yaşlıların %15 civarında olduğu düşünülmekte ve bu yaşlıların tüm nüfus içindeki oranlarının yavaş yavaş arttığı bildirilmektedir. Ancak bu sayının ikiye katlanması beklenmekte, bu durum 2050 yılında yoğun bakım ünitesindeki hastaların yaklaşık %30'unun 80 yaşın üzerinde olabileceği anlamına gelmektedir (2, 3).

Yaşlanmanın getirdiği fizyolojik değişiklikler, ko-morbiditeler ve geriatrik sendromların varlığı yaşlı hastaların yoğun bakımdaki yönetimlerini de değiştirmektedir. Yoğun bakımın ne zaman uygun olup olmayacağına ilişkin kararlar ve yaşam sonu kararları da bu hasta grubu için daha zorlu olmaktadır (4).

| Yaşlanmaya Bağlı Fizyolojik Değişiklikler

Yaşlanmayla birlikte organ ve sistemlerde anatomik ve fonksiyonel değişiklikler görülmektedir. Yaşlanmayla birlikte fizyolojik rezervler azalmaktadır.

¹ Uzm. Dr., Ankara Etlik Şehir Hastanesi, Geriatri Kliniği, pelin_saracoglu@hotmail.com, 0000-0002-0145-806X

kırılabilirlik durumunun ve fonksiyonelliğinin de ön planda olduğu, hangi hastaların yoğun bakım yatışından daha çok fayda göreceğinin belirlenebileceği net kriterler olması önemlidir. Yoğun bakım sonrasında da hastaların multidisipliner ekiplerle takip edilmesi ve sadece mortalitenin değil hastaların uzun dönemde yaşam kalitelerinin de artırılmasının amaçlandığı bakım planlarının yapılması ana hedef olmalıdır (3).

| Kaynaklar

1. TÜİK. İstatistiklerle Yaşlılar, 2021: Türkiye İstatistik Kurumu; 2022 (updated 18 Mart 2022; cited 2023 01.02). Available from: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Yasli-lar-2021-45636>.
2. Flaatten H, de Lange DW, Artigas A, et al. The status of intensive care medicine research and a future agenda for very old patients in the ICU. *Intensive Care Medicine*. 2017;43(9):1319-1328.
3. Flaatten H, Beil M, Guidet B. Elderly Patients in the Intensive Care Unit. *Seminars in Respiratory and Critical Care Medicine*. 2021;42(1):10-19.
4. Vincent JL, Creteur J. Appropriate care for the elderly in the ICU. *Journal of Internal Medicine*. 2022;291(4):458-468.
5. Bruncker LB, Bonczyk CS, Rengel KF, et al. Elderly Patients and Management in Intensive Care Units (ICU): Clinical Challenges. *Clinical Interventions in Aging* 2023;18:93-112.
6. Almeida-Santos MA, Barreto-Filho JA, Oliveira JLM, et al. Aging, heart rate variability and patterns of autonomic regulation of the heart. *Archives of Gerontology and Geriatrics*. 2016;63:1-8.
7. Gözde Şengül Ayçiçek ZÜ. Geriatri Yaşlı Sağlığı ve Hastalıkları. Zekeriya Ülger ÜDE, Mehmet Akif Karan, editor: Hipokrat Yayınevi; 2021.
8. Ciabattini A, Nardini C, Santoro F, et al. Vaccination in the elderly: The challenge of immune changes with aging. *Seminars in Immunology*. 2018;40:83-94.
9. Norman DC. Fever in the elderly. *Clinical Infectious Diseases* 2000;31(1):148-151.
10. De Biasio JC, Mittel AM, Mueller AL, et al. Frailty in Critical Care Medicine: A Review. *Anesthesia & Analgesia* 2020;130(6):1462-1473.
11. Fried LP, Tangen CM, Walston J, et al. Frailty in older adults: evidence for a phenotype. *The Journals of Gerontology Series A: Biological Sciences and Medical Sciences* 2001;56(3):M146-156.
12. Rockwood K, Mitnitski A. Frailty in relation to the accumulation of deficits. *The Journals of Gerontology Series A: Biological Sciences and Medical Sciences*. 2007;62(7):722-727.
13. Rockwood K, Song X, MacKnight C, et al. A global clinical measure of fitness and frailty in elderly people. *Canadian Medical Association Journal*. 2005;173(5):489-495.
14. Rockwood K, Theou O. Using the Clinical Frailty Scale in Allocating Scarce Health Care Resources. *The Canadian Geriatrics Journal*. 2020;23(3):210-215.
15. Özsürekcı C, Balcı C, Kızıllarslanoğlu MC, et al. An important problem in an aging country: identifying the frailty via 9 Point Clinical Frailty Scale. *Acta Clinica Belgica*. 2020;75(3):200-204.
16. Muscedere J, Bagshaw SM, Boyd G, et al. The frailty, outcomes, recovery and care steps of critically ill patients (FORECAST) study: pilot study results. *Intensive Care Medicine Experimental*. 2022;10(1):23.
17. Flaatten H, De Lange DW, Morandi A, et al. The impact of frailty on ICU and 30-day mortality and the level of care in very elderly patients (≥ 80 years). *Intensive Care Medicine*. 2017;43(12):1820-1828.
18. Jung C, Guidet B, Flaatten H. Frailty in intensive care medicine must be measured, interpreted and taken into account! *Intensive Care Medicine*. 2023;49(1):87-90.

19. Cruz-Jentoft AJ, Bahat G, Bauer J, et al. Sarcopenia: revised European consensus on definition and diagnosis. *Age Ageing*. 2019;48(1):16-31.
20. Vanhorebeek I, Latronico N, Van den Berghe G. ICU-acquired weakness. *Intensive Care Medicine*. 2020;46(4):637-653.
21. de Melo TA, Silva Guimaraes F, Lapa ESJR. The five times sit-to-stand test: safety, validity and reliability with critical care survivors at ICU discharge. *Archives of Physiotherapy*. 2022;13(1):2.
22. Kizilarlanoglu MC, Kuyumcu ME, Yesil Y, et al. Sarcopenia in critically ill patients. *Journal of Anesthesia*. 2016;30(5):884-890.
23. Schweickert WD, Pohlman MC, Pohlman AS, et al. Early physical and occupational therapy in mechanically ventilated, critically ill patients: a randomised controlled trial. *Lancet*. 2009;373(9678):1874-1882.
24. Investigators TS, the ACTG, Hodgson CL, et al. Early Active Mobilization during Mechanical Ventilation in the ICU. *The New England Journal of Medicine*. 2022;387(19):1747-1758.
25. Singer P, Blaser AR, Berger MM, et al. ESPEN guideline on clinical nutrition in the intensive care unit. *Clinical Nutrition*. 2019;38(1):48-79.
26. Domenech-Briz V, Gea-Caballero V, Czapla M, et al. Importance of nutritional assessment tools in the critically ill patient: A systematic review. *Frontiers in Nutrition* 2022;9:1073782.
27. Diaz G, MI TDC, Gonzalez MC, et al. The global leadership initiative on malnutrition criteria for the diagnosis of malnutrition in patients admitted to the intensive care unit: A systematic review and meta-analysis. *Clinical Nutrition*. 2023;42(2):182-189.
28. Geen O, Rochweg B, Wang XM. Optimizing care for critically ill older adults. *Canadian Medical Association Journal*. 2021;193(39):E1525-E1533.
29. Akinosoglou K, Schinas G, Almyroudi MP, et al. The impact of age on intensive care. *Ageing Research Reviews*. 2023;84:101832.
30. Dean EA, Biehl M, Bash K, et al. Neuropsychiatric assessment and management of the ICU survivor. *Cleveland Clinic Journal of Medicine*. 2021;88(12):669-679.
31. Pandharipande PP, Girard TD, Jackson JC, et al. Long-term cognitive impairment after critical illness. *The New England Journal of Medicine*. 2013;369(14):1306-1316.
32. Guidet B, de Lange DW, Boumendil A, et al. The contribution of frailty, cognition, activity of daily life and comorbidities on outcome in acutely admitted patients over 80 years in European ICUs: the VIP2 study. *Intensive Care Medicine*. 2020;46(1):57-69.
33. Guidet B, Vallet H, Boddart J, et al. Caring for the critically ill patients over 80: a narrative review. *Annals of Intensive Care*. 2018;8(1):114.
34. American Geriatrics Society 2019 Updated AGS Beers Criteria® for Potentially Inappropriate Medication Use in Older Adults. *Journal of the American Geriatrics Society*. 2019;67(4):674-694.
35. O'Mahony D, O'Sullivan D, Byrne S, et al. STOPP/START criteria for potentially inappropriate prescribing in older people: version 2. *Age Ageing*. 2015;44(2):213-218.
36. Miniksar OH, Ozdemir M. Clinical Features and Outcomes of Very Elderly Patients Admitted to the Intensive Care Unit: A Retrospective and Observational Study. *Indian Journal of Critical Care Medicine* 2021;25(6):629-634.
37. Mousai O, Tafoureau L, Yovell T, et al. Clustering analysis of geriatric and acute characteristics in a cohort of very old patients on admission to ICU. *Intensive Care Medicine*. 2022;48(12):1726-1735.